

اقدامات ناب و چالش‌های جهانی

منبع: اینترنت

ترجمه و تلخیص: تقی پارسماهر

نکیده

اقدامات ناب^(۱) و چالش‌های مرتبط با آن نظری پیاده سازی تفکر ناب در ابعاد چندملیتی و جهانی، اختلاف فرهنگی مناطق جغرافیایی که کارخانه‌های شرکت اکساید^(۲) در آن واقع گردیده است، سرعت و هزینه اجرای این نوع اقدامات از اهمیت قابل توجهی برخوردار است.

همچنین سوالهایی نیز در این ارتباط مطرح می‌شود: آیا شرکتهای بزرگ و چندملیتی قادر خواهند بود که یک طرح جامع و گسترده ناب را در زمان کوتاه پیاده کنند؟ عوامل حیاتی موقوفیت چیست؟ آیا عوامل موقوفیت، قابلیت تعمیم را دارند؟

در این مقاله، با طرح و اجرای سیستم اکسل^(۳) که موجب سودآوری مجدد شرکت گردید به این پرسشها پاسخ داده می‌شود.

جب و ضرورت تغییر

شرکت اکساید یکی از بزرگترین صنایع در سطح جهان است که در ساخت باتری از طبق بازیافت در ۸۹ کشور فعالیت دارد. مشتریان شرکت اکساید کسانی هستند که در حوزه خودرو، حمل و نقل، کالاهای الکترونیک و ارتباطات راه دور (مخابرات) فعالیت می‌کنند. صنایع دفاع و دولت نیز از مشتریان این شرکت به شمار می‌روند. شرکت اکساید نیز مانند بسیاری از شرکتهای بزرگ آمریکایی برای

وجود نداشت، رویه‌ها و مقررات مالی نیز که متعلق به شرایط خاصی بود (پارادایم قبلی) نمی‌توانست چرخش استراتژی و اجرای طرح اکسل را مورد حمایت قرار دهد.

با وجود تمام این مشکلات آنچه که اجتناب ناپذیر، حتمی و قطعی می‌نمود این بود که می‌باشد شرکت به یک تغییر گستره و عمیق اقدام کند تا شرکت مجلداً احیا گردد و مثل گذشته رهبری خود را در صنعت و بازار ثبت کند.

سیستم اکسل از طرف «کراگ. اچ. ماہوس» ارایه گردید. اجزای آن شامل محورهای رهبری هزینه، مدیریت تغییر، اینمنی، چشم انداز مشترک تحويل به موقع، اقدام و عمل پیش‌دستی و فعالانه، کیفیت و کاهش زمانهای توقف و انتظار بود و بهبود این محورها موجب ناب سازی در شرکت اکساید گردید. (شکل شماره یک)

آغاز استراتژی ناب

شرکت اکساید اگرچه دیر وارد میدان اقدامات ناب شد اما خیلی زود توانست تکانه‌های شدیدی در شرکت به سوی سازمان ناب ایجاد کند. در قالب رویکرد ناب بین معیارهای سنجش و کمی و مقایمه کیفی نظیر توسعه مهارت‌ها و مدیریت تغییر یک تعادل ایجاد شد. اجرای سیستم اکسل را یک گروه واحد (با حس مسئولیت مشترک) که به مرکز

دستیابی به سهم بازار و افزایش آن و همچنین رشد و توسعه از سیاست خریدهای کلان پیروی می‌کرد. در سال ۲۰۰۱ تقاضای بازارهای کلیدی شرکت به ویژه بخش مخابرات به طور ناگهانی کاهش یافت و شرکت بخش مهمی از بازار را از دست داد. کاهش تقاضا و از دست رفتن بازار با بازپرداخت بددهیهای کلان و انباشته شرکت مقارن گردید. تقارن و برخورد این تهدیدها موجب شد که بحرانهایی جدی، حیات شرکت را به خطر اندازد.

رئیس جدید و مدیر عامل شرکت، «کراگ. اچ. ماہوس» برای مهار این بحرانها، مهندسی مجلد فرایند کسب و کار جهانی (BUSINESS PROCESS REDESIGN = BPR) و رویکرد به مدیریت ناب و (تفکر ناب، تولید ناب و اقدام ناب) را به عنوان اقدامات ابتکاری در دستور کار خود قرار داد.

برای پیاده سازی استراتژی جدید می‌باشد یکی را که گیرد تا سازمان ناب به وجود شرکت صورت گیرد تا سازمان ناب به وجود آید، ولی اوضاع در شرایط درونی - محیطی شرکت اکساید برای رویکرد جدید مهیا نبود. در بد و کار، اغلب کارکنان فرمول بندی جدید شرکت را زیر سوال می‌بردند، نسبت به هزینه تولید و قیمت تمام شده، کیفیت، توانایی پاسخگویی به سفارشات، مدیریت فرایند هیچگونه آگاهی و شناختی در داخل شرکت

از سطوح پایین به سطوح عالی (طلاء) را همواره ترغیب و تحریک می کند و از اهداف سیستم اکسل در بخش گواهی نامه ها یادگیری و به کارگیری این آموخته ها در عمل است.

سطح طلا (بالاترین سطح) عالی ترین حالت است که وقتی کارخانه ای به این سطح بررسد می توان با اطمینان تاکید کرد و به آن گواهی داد که این شرایط را داراست: در این کارخانه سیستم جریان تک قطعه ای مستقر شده است، در این شرایط خطای غیرممکن است، زمان بهنگام ماشین در این کارخانه ۹۹/۹ درصد است، هیچ حادثه ای رخ نمی دهد، نرخ ترک خدمت کارکنان در حداقل ممکن است، رضایت مشتری در حداکثر خود و اتفاقها و ضایعات صفر است.

از دیگر اهداف سیستم اکسل این است که ستاده و خروجی شرکت به ازای هرفرد و مترازیع دوباره گردد، هزینه ایجاد کیفیت به نصف بررسد (با کمتر و کمتر یعنی با نیروی انسانی کمتر، تجهیزات کمتر، زمان کمتر و فضای کمتر) بیشتر و بیشتر را به انجام رساند) و

انتخاب می شود. گرچه خط مبتدا برای همه کارخانه های کیسان است ولی کارخانه ها با یکدیگر رقابت نمی کنند و درصد بهبود آنها با هم مقایسه نمی شود، بلکه پیشرفت و درصد بهبود هر کارخانه نسبت به خود اندازه گیری می شود. یعنی اینکه کارخانه از خود الگوی رداری و الگوی گیری می کنند. این نوع مقایسه باعث می شود که همه کارخانه ها با عملکردهای مختلف و چالش های متفاوت مطرح شوند و هیچگدام از آنها از دور خارج نشوند.

به عنوان مثال اگر معیار در سطح مس در «هزینه ضایعات» ۲۰ درصد کاهش ملاک باشد. اگر خط مبتدا برای کارخانه الف برای درصد ضایعات ۱۰ درصد و برای کارخانه ب ۲۵ درصد باشد، برای اینکه این کارخانه ها در سطح گواهی مس قرار گیرند کارخانه الف می بایست به ۸ درصد و کارخانه ب به ۷ درصد هزینه ضایعات را تقلیل دهد.

انبانت داده ها (تجربه اندوزی و یادگیری) و دانش مشترک، تعالی طلبی و فراجویی و ارتقا

عالی معروف گشت به عهده گرفت.

مرکز عالی کارهایی انجام داد از قبیل به کارگیری مجدد کارکنان داخل شرکت در اجرای سیستم اکسل که ظرفیت بالقوه و قابلیت ناب پذیری را داشتند، پرورش رهبران ناب برای هدایت و پیشبرد استراتژی در کارخانه ها در سطح جهان و پرورش کارکنانی که در نهایت استراتژی را عملیاتی کنند. همچنین ترویج رویکرد «آموزش - مربی» و فراهم سازی کلیه نیازهای آموزشی که افراد در عمل و بر اثر تجربه اندوزی و تعامل و تبادل با دیگران حاصل کردند و با توانمندسازی منابع ناب داخل شرکت، نیاز به مشاوره های خارج از شرکت و برونو سپاری (OUT SOURCING) مرتفع گردید.

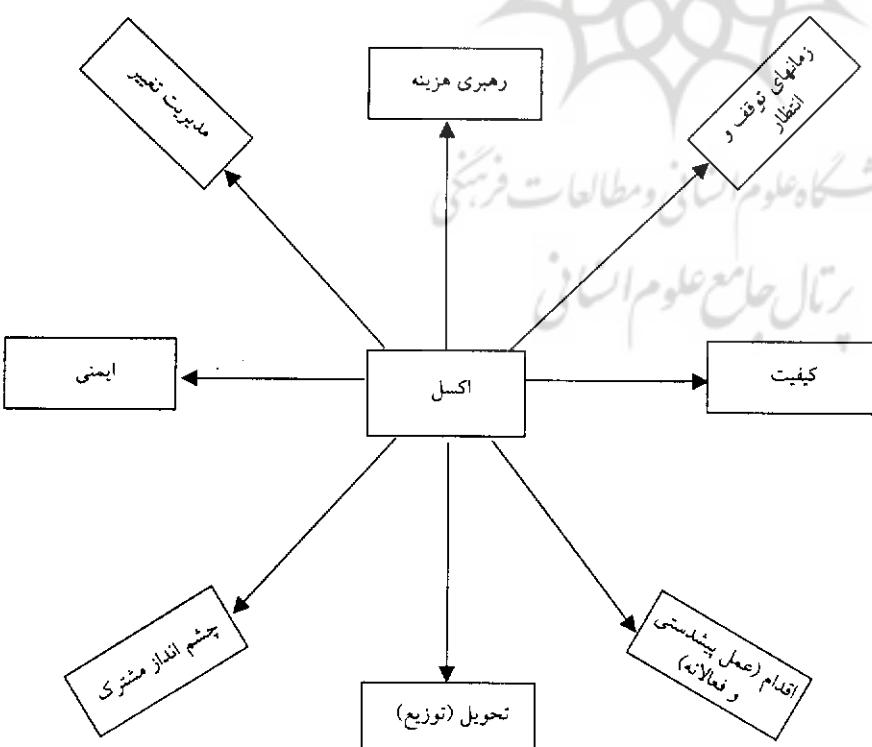
چند بعدی، چندملیتی

در قالب سیستم اکسل، سلسله وسیعی از تکنیک های بهبود که بر ارتقای کیفیت و کاهش اتفاها و ضایعات تاکید می ورزند بهمراه صورت یکپارچه مورد استفاده قرار گرفت. این عناصر شامل نمودار برنامه کنترل کیفیت (QUALITY CONTROL PROGRAM CHART - QCPC) نگهداری و تعمیرات بهره وری جامع (TPM)، مهندسی مجدد فرایند کسب و کار، ۵ اس (5S)، شش سیگما (SIX SIGMA)، بهبود مستمر (کایزن=KAIZEN)، عاری سازی (ANDON)، (POKA-YOKE)، VIRTUAL FACTORY، کارخانه مجازی (ONE-PIECE FLOW)، راه اندازی سریع (QUICK SET)، و کار استاندارد است.

از جنبه های مهم سیستم اکسل می توان به گواهی نامه و انتظارات مرتبط با هر سطح از این گواهی نامه ها اشاره کرد. این گواهی نامه ها به پنج سطح تقسیم می شوند که هر کدام از این سطوح اهداف عملکردی و یزه ای را می طلبد و ارزش زمانی خود را دارد.

گواهی نامه ها از مس، به برزن، نقره، طلا و طلای سفید (سطح آرمانی و بالاترین سطح) رده بندی شده است. هر سطح برای ارتقا به سطح بالاتر اهداف سخت تری نشانه می رود و گذر از هر مرحله بهبودهایی در فرایند و عملکرد حاصل می کند.

پایین ترین سطح گواهی مس است، در این حالت یک خط مبتدا مشخص برای درصد بهبود

شکل ۱ - شالوده چرخش استراتژی

که کارخانه شرکت اکساید در چارچوب سیستم اکسل مفهوم ناب را دریافته و آن را با آنوش باز پذیرفته اند و این فلسفه در شرکت فراگیر شده است چرا که کار آنها بالین سیستم تسهیل و بهتر می شود و امنیت شغلی رانیز بر مزایای آن می افزاید.

در سال دوم اوضاع رو به بهبود گذاشت و سیستم اکسل به صورت مستمر عملکرد و عملیات شرکت را بهبود بخشیده، و از قراردادهای تامین موارد اولیه و تامین نیز روی انسانی در سطح جهانی حمایت می کند. (جدول ۱)

تغییرات در فرایند جریان کاری، قدرت کف

- در فرایند جریان کاری، رویدادهای بهبود مستمر (کایزن) اتفاقها را کشف کرد و از طریق نگهداری و تعمیرات بهره وری جامع، چارت برنامه کنترل کیفیت، کار استاندارد و ۵S، منافع قابل توجهی برای شرکت اکساید به ارمغان آورد.

- سطح موجودیهای انبار در هر کارخانه با توجه به رویکرد و استراتژی کشش ۳۰ تا ۴۰ درصد کاهش یافت و در نتیجه اتفاقهای ضایعات نیز حذف گردید.

- روزهای نگهداری موجودیها در انبار در ۱۲ ماه اول ۲۰ درصد کاهش یافت و کاهش ۲۵ درصد در اوایل سال ۲۰۰۳ هدف گذاری گردید (عنی گردش کالا بهبود یافته است).

- تورش و انحراف در پیش بینی ها کاهش یافت و ۵۰ درصد از کاهش تورش پیش بینی و پا بهبود پیش بینی ها را تیم مهندسی مجدد کسب و کار شرکت اکساید که مشکل از بازاریابی، فروش، مهندسی و تولید بودند را موجب شدند.

ارزشهای نوین

- با توجه به سیاست یکپارچه سازی با تامین کنندگان اصلی و استراتژیک شرکت در مورد مواد ذوب (ماده اولیه تولید) و تحويل بهنگام مواد، مدت نگهداری موجودیهای مواد در انبار از ۱۵ روز به ۲ تا ۳ روز کاهش یافت.

- مأموری همه اقدامات بهبود و اصلاح، شرکت اکساید با استراتژی ابتکاری حداقل ۷۵ درصد تامین کنندگان را پالایش کرد و بـاگرینش

چالشهایی رو به رو می شود. کارخانه های شرکت در سطح جهانی به دلیل قرار گرفتن در موقعیتهای مختلف جغرافیایی و فرهنگی... به طور طبیعی اختلاف نظرهایی پیدا می کند و برداشتهایی متفاوت دارند (باهم هم فضای نیستند و زبان مشترک ندارند). در قالب سیستم اکسل مرکز عالی با تلاش هایی در زمینه های آموزش، مسیردهی، ارتباطات، نظارت و سرپرستی توانست بین کارخانه های مختلف شرکت در سطح جهان که در موقعیتهای متفاوت قرار گرفته اند، پلهای ارتباطی ایجاد کند تا این پلهای به عنوان میانجی فرهنگی اختلافات را کاهش دهد و موضع اصلی در فرایند تبادل را از بین ببرد.

مطلوب دیگر اینکه هر رهبر ناب و مدیریت عالی در کارخانه های شرکت پس از طی حداقل ۱۶۰ ساعت آموزش که ۴۰ ساعت مربوط به آموزش های ناب، ۸۰ ساعت مربوط به مشارکت در رویدادهای بهبود مستمر و ۴۰ ساعت مربوط به نگهداری و تعمیرات بهره وری جامع بود به سمت های مدیریتی گماشته می شدند. دیگران نیز به فراخور، طی دوره های آموزشی مورد استفاده قرار می گرفته اند. قسمت آموزش و ارتباطات ابزار، و رویدادهای کلیدی تبادل محاسبه عنوان سازو کارهای کلیدی تبادل محاسبه عنوان چرا که افراد با تجربه اندوزی بیشترین مطالب را به بهترین شیوه می آموزند. در اهمیت نقش بهبود مستمر در امر تبادل اندیشه ها، تجربه ها... باید گفت که در آخرین سال شرکت اکساید بیش از ۷۵ رویداد بهبود مستمر را تحت لوای سیستم اکسل به انجام رساند که در فرایند تبادل، تاثیر فوق العاده ای داشت.

نتایج، دستاوردها و فرصتهای از دست رفته

با جرایی سیستم اکسل در سال اول (۲۰۰۱) اوضاع شرکت بسیار ناگوار و خیم بود چرا که همه کارخانه های ردیف ۱ در سطح گواهی مس (سطح پایین) قرار گرفتند و انتظار این بود که تا میانه سال ۲۰۰۳ فقط بتوانند به سطح برنز بررسند، سایر کارخانه های نیز اوضاع خوبی نداشتند.

باتوجه به این اوضاع بود که شرکت برای تجدید ساختار، فشارهایی را وارد ساخت. رویدادهای بهبود مستمر (کایزن) نشان داد

در عین حال، با تامین درست نیاز مصرف کنندگان به آنها نزدیک شود.

سیستم اکسل برای نیل به این مقصود، فرهنگ شرکت اکساید را تغییر داد تا فرهنگ بتواند کسب و کار شرکت را که قبله براساس فلسفه «زانش و فشار» بود، تغییر جهت دهد و کسب و کار را براساس فلسفه «کشش»^(۱) پی ریزی کند.

آماده سازی و تدارک برای انتقال ناب

برای سازمانی که معنا و مفهوم ناب برای آن روشن نباشد، پیاده سازی استراتژی ناب آن هم در ابعاد جهانی واقعاً یک طرح پیشنهادی جسورانه و پرخطر به شمار می رود، مضاف براینکه پیاده سازی سریع آن خطرات را دوچندان می کند.

به همین دلیل بود که باب لوتز (Bab LUTZ) مدیر عامل سابق شرکت اکساید اعتقاد داشت که سیستم اکسل ابتدامی بایست در یکی از کارخانه های پیاده شود و وقتی آن کارخانه به سازمان ناب تبدیل شد در مراحل بعدی و در سایر کارخانه های آن هم باحتیاط و با در نظر گرفتن اختلافات، پیاده شود. «لوتز» نمی توانست پذیرد که یک دستور العمل واحد برای ۶۲ کارخانه در سراسر دنیا که ۶۲ فرهنگ دارد، جواب دهد. او با جرایی سیستم اکسل آن هم به صورت یکپارچه و سریع مخالف بود. به همین دلیل لوتز شرکت اکساید را ترک کرد و بعدها معاون شرکت جنرال موتورز (GM) گردید و به جای او کراگ ماہوسر در سپتامبر ۲۰۰۱ جانشین او شد.

مدیر عامل جدید با توجه به اینکه شرکت فرصت طولانی نداشت، سیستم اکسل را در زمان کوتاهی اجرا کرد و با ابتکار و عمل سریع بحرانهای فراروی شرکت را مهار ساخت.

بهبود مستمر (کایزن) به عنوان دانش تبادل تفاوت عده بین اقدامات ناب در سطح منطقه ای و جهانی در نحوه تبادل اندیشه های نو و بسط و توسعه این اندیشه هاست. عموماً در داخل کارخانه برای حل و فصل مسائل اندیشه ها و آموخته ها بین خطوط و مونتاژ، شیفت های کاری... برای مسائل و شیوه محلی با هم تبادل می شود. اما در سطح جهانی این تبادل با مشکلات و

بیرونی که اتفاقها و ضایعات را کاهش داد و در محیط بیرونی تامین کنندگان استراتژیک و مشتریان کلیدی شناسایی و ارزیابی گردیدند و روابط تعاملی و تئگانگ با آنها برقرار شد.

۴- نگرش جامع سلسله‌مدودت: یکی از عوامل موفقیت شرکت اکساید نگرش بلندمدت و دید جامع بود و در چارچوب این نگرش اهداف چندساله تدوین و تبیین گردید. این اهداف قابل دستیابی بودند و امکان آن را داشتند که با معیارها و ابزارهای مناسب و مربوط ارزیابی گردند.

۵- مدیریت تغییر: شرکت اکساید با مهندسی مجدد کسب و کار شرکت ریشه یابی و کشف ریشه های عمیق مسایل را در حوزه های انسانی و فرایندها (مردم و فرایند) جستجو کرد. قبل از اینکه تحت تاثیر فناوری خاصی قرار گیرد به مسایل اساسی و ریشه ای پرداخت.

جدول ۱- مقایسه شرکت اکساید در دو وضعیت (قبل از

پذیرش فرهنگ ناب - بعد از پذیرش فرهنگ ناب)

می سال ۲۰۰۱

سپتامبر سال ۲۰۰۲

□ تولید دسته ای	□ جریان تک قطعه ای مستقر شده است.
□ وجود موجودیهای کالا و انبارها در مقیاس بزرگ	□ استراتژی کشش در برنامه پیشبرد فروش جایگزین استراتژی رانش شده است.
□ نگهداری و تعمیرات بهره وری جامع در سطح حداقل است.	□ نگهداری موجودیهای کالا در انبار از نظر زمانی (روز ۲۱) درصد کاهش یافته است.
□ بصیرت اندک است.	□ نگهداری و تعمیرات بهره وری جامع در همه کارخانه ها مستقر شده است.
□ (نظام آراستگی) به طور کلی ضعیف و نارسا است.	□ نظارت توان با بصیرت و پیش نگری رواج یافته است.
□ جلوگیری از خطأ واشتباه بسیار ضعیف است.	□ (نظام آراستگی) بر جسته و تقویت شده است.
	□ روند جلوگیری از خطأ تقویت شده است.

صحیح تامین کنندگان اصلی و استراتژیک ۵۰ میلیون دلار در اول سال به دست آورد.

فرصت‌هایی تازه در روابط با مشتریان

• از طریق عملیات خطی، بهبودهایی در برنامه زمانبندی تولید و تطبیق تولید با برنامه صورت گرفت که به کاهش قیمت تمام شده محصول و افزایش توان برای قیمت رقابتی منجر گردید. از طرف دیگر، تیم مهندسی مجدد فرایند کسب و کار، علل کاهش تقاضا در سالهای گذشته را پیش بینی های با تورش و انحراف تقاضا و نیازها یافت. با یکپارچگی و ارتباط با مشتریان و سطح فروش، پیش بینی ها بهبود یافت و خطای پیش بینی به کمتر از ۲۵ درصد رسید که موجب بهبود برنامه ریزی تقاضا و شناخت نیازهای بازار در سال ۲۰۰۳ گردید.

• با وجود تولید یکسان با دوره های قبل در کارخانه هایی نظیر شرکت پرت (وابسته به شرکت اکساید)، موجودیهای کالا در انبار ۲۰ درصد کاهش یافت و یک بهبود مستمر را می توان از این نظر مشاهده کرد.

• در برخی از کارخانه های شرکت در ایالات «سالینا» و «کانزاس» که بزرگترین تولیدکننده پاتری سرب اسیدی در جهان است باوجود کاهش ۱۰ درصد نیروی انسانی و بدون اینکه هیچ دلاری خرج ظرفیت سازی شود، خروجی آنها ۲۰ درصد افزایش یافته است.

• افزایش ارزش محصول در بازارهای رقابتی رخ داده است. شرکت اکساید با ارایه خدمات بیشتر که یکی از راهکارهای محصول به شمار می رود توانسته ارزش محصول را نسبت به قیمت در ذهن مصرف کننده و مشتری ارتقا دهد.

• نسبتها، به طور متوسط ۹۰ درصد (و در برخی موارد ۸۰ درصد) تا ۹۹ درصد بهبود یافته است.

عوامل حیاتی موفقیت

هر انتقال و تحولی که در سازمانها رخ می دهد و سازمانها را به سوی ایجاد سازمان ناب رهنمود می کند، به همراه خود در مورد مفاهیمی چون استراتژی، فرایند و مردم، چشم اندزهایی نو و بدیعی به روی جویندگان معرفت می گشاید و قسمتی از حقیقت استراتژی را مدنظر قرار می دهد. (مانند فیل در قصه مولانا که هر کس قسمتی از آن را

MISTAKE PROOFING به معنی خطای و معادل MISTAKE PROOFING است. جلوگیری از اشتباه و خطاست.

- ۸- یکی از تکنیک های کاهش ضایعات است.
- ۹- یکی از تکنیک های کاهش ضایعات جریان تک قطعه ای (ONE-PIECE FLOW) است.
- ۱۰- استراتژی فشار STRATEGY OF PUSH

استراتژی کشش STRATEGY OF PULL در برنامه ریزی به منظور پیشبرد فروش به کار می رود. در روش اول (استراتژی فشار) بسروی عده فروشیها، خرده فروشی ها و سایر کانال های توزیع تأکید می شود و با تبلیغ... نمایندگان آنها تحت تأثیر قرار می گیرند تا اینبار تولید کننده را خالی و اینبار خود را پر کنند که نهایتاً به تقاضاهای بیشتری پاسخ داده شود. (فشار از ناحیه تولید کننده شروع می شود) در روش دوم (استراتژی کشش)، با هدف گذاری روی مصرف کننده نهایی و تأکید بر ایجاد آگاهی، تعامل، علاقه، ذهنیت مشتث، ترجیح نام با عالم تجارتی، تخفیف، کاهش هزینه و دیگر انگیزه ها، سعی می شود تقاضاهای بیشتری ایجاد و با تقاضاهای جدید و نیازهای جدید القا شود. بدینهی است تقاضاهای خلق شده در این روش از طریق مجازی توزیع به تولید کننده منتقل خواهد شد و کشش از طرف مصرف کننده است.

منابع و مأخذ

- 1 - WOMACK, JAMES P. AND DANIEL T. JONES. LEAN THINKING. SIMON & SCHUSTER, NEW YORK, NY, 1996.
- 2 - OHNO, TAIICHI. TOYOTA PRODUCTION SYSTEM: BEYOND LARGE-SCALE PRODUCTION. PRODUCTIVITY PRESS, PORTLAND, OR, 1988.
- 3 - MC CORMACK, RICHARD, "AS EXIDE PURSUES LEAN, IT EMERGES FROM THE "STONE AGES" OF MANUFACTURING". MANUFACTURING NEWS, MAY 16, 2002, PP. 6-12.
- 4 - TROMBLY, RICHARD, "RUNNING LEAN RUNNING STRONG - LEAN MANUFACTURING PROCESSES LEAD TO A STRONGER, MORE EFFICIENT BUSINESS", INDUSTRIAL DISTRIBUTION, AUGUST 2002, PP. 53-56.
- 5 - ARNOLD, PAUL, "WRITING A NEW CHAPTER: EXIDE'S BATTERY PLANT IN KANSAS CITY TOOK A STEP IN THE RIGHT DIRECTION BY PLACING THE FATE OF ITS LEAN MANUFACTURING INITIATIVE IN THE HANDS OF ITS WORKERS", MRO TODAY, OCT/NOV 2002, COVER STORY, PP. 16-23.
- 6 - WEINER, ROBERT B., AND PHILLIP MILAZZO, "EXIDE TECHNOLOGIES: GOING LEAN WHEN THE GOING IS TOUGH: CULTURAL CHANGE - OR ELSE", TARGET MAGAZINE, 4THQTR 2002, PP. 22-30.

* مقاله حاضر از سایت WWW.EXIDE.COM تهیه و ترجمه شده و تویستنده آن «رابرت وینر» معاون ارشد شرکت «اکساید» است.

می باشد که بیشترین ارزش افزوده غذایی را دارد.

فلسفه ناب در بحث سازمان و مدیریت یعنی اینکه بیشترین ارزش افزوده و ارزش آفرینی خالص (منظور از ارزش همان کلا یا خدمت است) که با تمرکز بر کارهای اصلی و اجتناب از کارهای فرعی و انحرافی این فلسفه تحقق می یابد. تفکر ناب به ما نشان می دهد که چاره کار و تنها راه نجات تمرکز هوشمندانه بر موضوعهای اصلی است که ارزش آفرینی و از بین بردن مظاهر اتلاف، میسر می شود.

فلسفه ناب پنج اصل دارد که عبارتند از:

- ۱- تعیین دقیق ارزش هر محصول معین (VALUE)
- ۲- شناسایی جریان ارزش آن محصول (VALUE STREAM)
- ۳- ایجاد حرکت بدون وقفه در این ارزش (FLOW)
- ۴- امکان دادن به خریدار برای بیرون کشیدن ارزش از مشتری (PULL)
- ۵- تعییب کمال (PERFECTION).

مفهوم دیگری در فرهنگ فلسفه، تولید و یا اقدامات ناب مورد استفاده قرار می گیرد «مسودا» است. مسودا یک واژه ژاپنی می باشد که در فارسی به معنی اتفاق است و باید با آن مبارزه کرد.

۶- شرکت اکساید (EXIDE) یکی از بزرگترین

شرکتهای آمریکایی است که در زمینه ساخت باتری

در سراسر جهان فعالیت می کند و در ۸۹ کشور

شعبه دارد.

EXCELL(EXIDE'S CUSTOMER - FOCUSED EXCELLENCE LEAN LEADERSHIP) رهبری ناب

متناز - مشتری محور شرکت اکساید.

۷- نگهداری و تعمیرات بهره وری جامع TOTAL PRODUCTIVITY MAIN TENANCE

این تکنیکی است که در ژاپن براساس تکنیک PM (PREVENT MAINTENANCE) به معنی نگهداری و تعمیر پیش نگر، بسط و توسعه یافت و نگاه TPM بهره ور ساختن کلیه فعالیت‌های نت (نگهداری و تعمیرات) است.

۸- سیستم ۵ اس (5S) شامل در دسترس بودن ابزار ضروری و دور کردن ابزار غیر ضروری، نظم و ترتیب ابزار و سایل، پاکیزگی محیط کار، استاندارد سازی و ایمن سازی محیط کاری و تداوم فرهنگ نظم و انضباط کاری. این تکنیک به نظام آرستگی مربوط است که پنج سین نیز گفته می شود. در ایران نیز مقوله ای به نام هفت سین صنعتی نیز شهرت دارد که تقریباً مشابه با پنج سین است.

۹- شش سیگما (SIX SIGMA) یک تکنیک

آمریکایی است که توسط مایکل هری (MICHAEL HARRI)

توسعه یافت. این تکنیک مبنی بر کاهش نوسانات (انحراف) در فرایندهاست.

۱۰- این تکنیک ژاپنی است مبنی بر عاری سازی از

شرکت اکساید به ریشه و فرهنگ توجه کرد و به همین دلیل استراتژی توانست به سرمنزل مقصود برسد.

باید اذعان کرد که اجرای یک طرح کلان آن هم در ابعاد چندملیتی هرگز آسان نخواهد بود. چنین طرحهایی همه سطوح شرکت را در هم می نوردد و همه را به لحاظ حرفة ای، فردی و... دستخوش تلاطم می کند.

ولی باوجود این، همانگونه که شرکت اکساید نشان داد، استقرار سریع چنین استراتژی هایی برای شرکتهایی که در میدان رقابت بارقبا دست و پنجه نرم می کنند و فرست زیادی ندارند یک تجویز بسیار خوب به شمار می رود. در شرکت اکساید رهبری ناب در سراسر شرکت چه در سطوح بالا و پایین و عملیاتی نمود یافت که با تدوین معیارهای اندازه گیری و اهداف یکسان برای سراسر کارخانه ها، در پیکره شرکت یک روح تعهد مشترک دمیده شد.

آنچه که در دوره گذار این شرکت دیده شد این بود که تجارب مختلف با هم در آمیخت و یکی شد. فرهنگ یادگیری ترویج گردید و هر کس در این عرصه مطلبی را می آموخت و یا آموزش می داد، کسی از دور خارج نگردید. و همه نقشی را به عهده گرفتند.

موضوع مهم اینست که با تمرکز بر معیارهای قابل سنجش و تعمیم پذیر آن را به کلیت نسبت داد و این مدل برای بهبود و تحول و ناب سازی برای کلیه کشورها و شرایط می تواند قابلیت اجرایی داشته باشد چرا که یک مدل پایا و همیشگی است.

سیستم اکسل تنها خاص و ویژه شرکت اکساید نیست. بلکه مدلی است که می توان در قالب آن متابع ناب را گسترش و به فعلیت رساند و همچنان مدلی است که در چارچوب آن بعد از حذف فعالیتها و اتفاقها می توان شاهد ارزش آفرینی بود.

برای شرکتهای چندملیتی بزرگ نظری اکساید که در حال حاضر در ۸۹ کشور مشغول فعالیت است، بدون شک استراتژی همزمان و پیاده سازی سریع، تنها گزینه برای استمرار حیات و بالاندگی خواهد بود. □

پی نوشتها

- ۱- یکی از معانی کلمه LEAN به معنی گوشت لخم، بدون چربی و استخوان MEAT WITH NO FAT